

Miljø- og Fødevarerministeriet

Indsendt via hjemmesiden:

<https://mfvm.dk/natur/naturogbiodiversitetspakke/stil-et-forslag/>

23. december 2019

Dansk Skovforenings input til natur- og biodiversitetspakken

Skovene i Danmark er vigtige for biodiversiteten, og Dansk Skovforening takker for muligheden for at komme med vores bidrag og ideer til løsninger, der kan skabe endnu mere biodiversitet i skovene.

Der er behov for, at der laves klare mål for den indsats, der besluttes. Den forventede effekt og den anvendte målemetoder skal være tydeligt beskrevet og der skal laves en tidsplan for, hvornår målene forventes opnået. Samtidig skal den forventede effekt og de anvendte målemetoder være tydelige og klart beskrevet. Og væsentligst, der skal være en tilhørende plan for evaluering og opdatering af indsatserne.

Samtidig er det helt essentielt, at indsatsen skal spille sammen med og understøtte et konkurrencedygtigt og bæredygtigt skovbrugserhverv der fortsat har mulighed for, at udvikles og tilpasse sig til efterspørgslen efter; træ-råvarer til den grønne omstilling, udvikling af biodiversitet, og til alle de andre goder som skovene leverer til samfundet i Danmark.

Men det må aldrig blive skovejerne, der ender med at stå alene med driftsomkostningerne for disse ydelser, som samfundet værdsætter så højt.

Dansk Skovforening har 5 konkrete anbefalinger:

- Opdater vidensgrundlaget om skovenes naturværdier og hvor de findes.
- Indsaml den tilgængelig viden og hent inspiration fra udlandet om hvordan biodiversitet kan fremmes og integreres i skovdriften.
- Afsæt de nødvendige penge til dansk forskning i biodiversitet i skov
- Evaluer og følg løbende op på de besluttede og gennemførte indsatser og vær parat til at justere indsatsen.
- Lav positive og ubureaukratiske incitamenter, der motiverer skovejerne til at indgå langsigtede aftaler til sikring og fremme af yderligere biodiversitet i skovene

Registrer de naturmæssigt særligt værdifulde skove

Vidensgrundlaget, om hvilke naturværdier der allerede findes i de danske skove, er mangelfuld. Det er derfor nødvendigt at dette arbejde opdateres for at få det rigtige grundlag og meget væsentligt en baseline for den kommende indsats. Vi anbefaler derfor, at der gennemføres en kortlægning af de naturmæssigt særligt værdifulde skovarealer i de private skove – den såkaldte § 25-skovregistrering. Den kortlægning der allerede er gennemført på alle offentlige arealer.

Registreringen skal dokumentere de naturmæssigt særligt værdifulde arealer i de private skove for dels at skabe en reel og målbar baseline og dels med henblik på at indgå frivillige aftaler med ejerne om de fremtidige mål for forvaltning af arealerne. Registreringen vil også gøre det lettere for private skovejere at dokumentere, at den almindelige bæredygtige skovdrift ikke påvirker de særligt værdifulde skove negativt.

Dansk Skovforening foreslog allerede i april 2019 sammen med Danmarks Naturfredningsforening at gennemføre registreringen, så denne kan anvendes som grundlag for, at skovejeren kan indgå frivillige aftaler mod betaling om beskyttelse og videreudvikling af naturværdierne på arealerne. Kortlægningen skal være medvirkende til en øget politisk prioritering af midler til skov med biodiversitetsformål, urørt skov og andre biodiversitetsindsatser i de private skove, som besluttet i natur- og biodiversitetspakken.

En kortlægning vurderes at ville koste i omegnen af 10 millioner kroner.

Fremme af biodiversitet i skovene

Udlæg af urørte arealer i skovene er et velkendt og allerede eksisterende virkemiddel, som særligt på meget lang sigt – afhængigt af udgangspunktet - vurderes til at have en god effekt. Urørt skov er samtidig en dyr løsning, når private produktionsarealer skal tages helt ud af drift. Som eksempel kan nævnes, at der i perioden 2005-2017 er indgået aftaler om udlæg af privat skov til urørt skov i Natura 2000-områderne gennem de nationale betalingsordninger til en gennemsnitspris på godt 115.000 kr. pr. ha.

I den offentlige debat om urørt skov er det tydeligt at der ikke er konsensus om hvad urørt skov dækker over og om den har brug for en fremtidig forvaltning for at nå den ønskede effekt. Dansk Skovforening stiller spørgsmål ved om den urørte skov som private udlægger gennem aftalerne med staten svarer til de forvaltede biodiversitetskovene, som nogle biodiversitetsforskere efterlyser. Vi opfordrer til at der laves en opsamling af erfaringer med udlæg af urørt skov og en beskrivelse af den opnåede effekt og den forventede effekt på lang sigt. På den baggrund kan måden urørt skov udlægges på evalueres og tilpasses, så biodiversitetsindsatsen i skovene kan målrettes yderligere.

Der skal samtidig ses på andre muligheder for at fremme biodiversiteten end udlæg af urørt skov.

Den dyrkede skov indeholder allerede et rigt dyre- og planteliv udenlandske studier viser at biodiversiteten med små ændringer og mindre tilpasninger i driften kan fremmes i produktionsskoven. De danske forskere er ikke enige om hvilke virkemidler, der vil give de positive bidrag til biodiversiteten i skoven og det er et område der findes alt for lidt forskning om i

Danmark. Der skal derfor afsættes tilstrækkelige midler til dansk forskning om skovenes drift og biodiversitet samt hvordan den fremmes. Vi anbefaler at få samlet den tilgængelige viden fra udlandet og få sat gang i dansk forskning om konkrete indsatser og effekter, der kan fremme og integrere udvikling af biodiversiteten i produktionsskoven. Bæredygtigt drevne skove har samtidig en stor værdi for samfundet med alle de mange andre goder de samtidig leverer fx råvarer til den grønne omstilling, optag og lagring af CO₂, samt naturoplevelser.

Det er vigtigt, at der også i natur- og biodiversitetspakken findes løsninger, der kan give et løft til biodiversiteten i produktionsskoven.

Klare mål og nødvendig opfølgning

Målene skal være konkrete, forpligtende for myndighederne og tidsfaste, således at evaluering og løbende tilpasning af initiativer er mulig. Når det på baggrund af det oplyste grundlag besluttes hvilke indsatser der skal implementeres skal målet, uanset om det er urørt skov eller andre særlige tiltag i den dyrkede skov, være klart beskrevet, og det skal beskrives hvilken effekt indsatsen forventes at have på kort, mellemlangt og lang sigt.

Og endelig: Hvis indsatserne ikke har den forventede effekt, så skal det være muligt at justere indsatsen eller alternativt opgive denne, hvis det ikke med en rimelig indsats vurderes at være muligt at nå målene.

Samarbejde, frivillighed og positive incitamenter er essentielt

Sikring af biodiversitet i de private skove skal ske i samarbejde med skovejere baseret på frivillighed og mod compensation. Det, der har eller skaber værdi for samfundet, skal den enkelte skovejere også anerkendes for at stille til rådighed og mange private skovejere gør det gratis for samfundet i dag. Frivillighed skaber motivation, engagement, viden og ansvarsfølelse hos ejeren og dennes forvaltere, men vigtigst af alt så skaber det tillid til omverdenen og vilje til en langsigtet sikring af de naturværdier, som skovejere selv har været med til at skabe.

Der er i dag ikke sammenhæng mellem på den ene side de politiske hensigtserklæringer og ønsker om mere natur og biodiversitet og på den anden side de midler der sættes af og de betalingsordninger, der stilles til rådighed. Der er behov for at se på hvordan der kan skabes nye og attraktive betalingsmodeller og andre langsigtede positive incitamenter og rammevilkår, der kan motivere skovejere vedvarende og sikre kontinuitet i skovdriften samtidig med at biodiversiteten fremmes. Herunder er det afgørende, at de ordninger, der etableres, bliver enkle, gennemskuelige og ubureaukratiske.

Økonomisk bidrag til ejerne er kun ét af flere incitamenter Andre muligheder er at se videnskabeligt på ændringer i de økonomiske rammevilkår for skovdrift, fx skatte- og afgiftspolitikken (ikke mindst i forhold til urørt skov), som kan understøtte den udvikling og de mål, som samfundet har med skoven. I dag modarbejder de ofte hinanden, hvilket blot øger kravene til de tilfældige økonomiske bidrags størrelse.

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen